

Novine

G. Milač Šimon, profesor
2 Zvezna ul.
M. Sobota

prilogov: Marijin List s Kalend. Srca Jezušovoga

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din. V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstom 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 50/0—250/0. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVII. št. 26.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Veličastno slavlje v Črensovcih.

Prisrčen sprejem püšpeka. — Blagoslovitev „Našega doma“ — Odlikovanje narodnoga voditelja g. Klekla i župana Kolenka.

Dogodki, šteri so se odigrali v Črensovcih preminočo soboto zvečer i v nedelo predpoldnom, ne ostanjo v živom spomini samo Črensovčarom, nego bo šo glas od njih po vsoj Slovenskoj krajini, po celom Medžimurji (šteroga zastopniki so dogodkom prisostvovali), po Slovenskih goricah i sploh po vsoj Sloveniji. To je bilo trojno slavlje: pozdrav prevzvišenomi nadpastiri, apošt. administratori dr. Andreji Karlini, šteroga je zastopao presvetli pomožni püšpek dr. Ivan Tomažič, blagoslovitev veličastne stavbe „Naš dom“ i odlikovanje velkoga sina Slovenske krajine, biv. nar. poslanca g. Jožefa Klekla i njegovoga sodelavca pri posojilnici, župana g. Ivana Kolenka. Vse se je zvršilo nad vse dostojanstveno i prisrčno.

Veličastne slavnosti so se začnale v soboto popoldnevi s sprejemom presv. pom. püšpeka dr. Ivana Tomažiča, ki se je pripelao iz Beltinec. Z navdušenjem ga je sprejelo do 700 šolarov, vsa društva i na stotine drugoga ljudstva pod vodstvom duhovščine, učitelstva i drugih voditelov. Zvečer okoli devete vöre je mladina iz vseh občin priredila Presvetlomi na čast podoknico. Genliv je bio pogled na povorko, ki se je ob rümi godbe i ob sijaji 200 lampijonov pomikala proti farofi. Pred farofom je zadonela pesem, nato godba. Hipoma je vse utihnilo v nekšem tajnom presenečenju. Med mladino se je prikazao Presvetli, ki je hodo od vrste do vrste i se je prijazno razgovarjao. Na ednok si je osvojo vsa srca i vsi so njemu navdušeno vzklikali „živijo“. Presvetli se je za žive izraze vdanosti zahvalo i je izjavo, da jih sprime kak odposlanec Prevzvišenoga nadpastera dr. A. Karlina, ki sam ne mogeo priti. Poslovo se je vnožine, ta pa se je nato napotila proti novomi društvenomi domi.

Dom je nüdo veličastno sliko. Ves je žario v narodnih barvaj. Množina je strmela nad lepotov i je z glasnimi vzkliki davala düška svojemi začüdenji. Kda pa so se na balkoni pojavili gg. nadrevizor Zadrüžne zveze Vlado Pušenjak, nar. voditel Slov. krajine Jožef Klekl i urednik Novin Franc Kolenc, ki je govorio i naglaso, da je novi „Naš dom“ predvsem dom mladine, v šterom se bo vzgajala v znamenji trojne lübežni: do Boga, domovine i bližnjega za dobre kotrige Cerkve, za požrtvovalne i zavedne državlane i za smilene „Samarijane“ naprosto vsem siromaškim i nesrečnim.

Višek slavnosti se je začno v nedelo opoldne, kda je Presvetli blagoslovo novi dom. V nagovori, ki je sledio blagoslovitvi je Presvetli naglaso, da mora dom vršiti trojno nalogo: 1.) gojiti i vtrdjavati vero; 2.) vzgajati za življenje po veri i 3.) širiti pravo omiko pameti i srca. Nato je spregovorio g. nadrevizor Pušenjak. V svojem govori je očrtao delo za narodno osloboditev Slovenske krajine i desetletno delo na zadrüžnom poli od začetka, kda je z g. Kleklom vred ustanovo prvo posojilnico v Črensovcih, ki si je ravno ob desetletnom jubileji postavila mogočni „Naš dom.“

Ka je sledilo govori, je nekaj izrednoga. V velikoj dvorani doma je zaigrala godba i začnola se je pogostitev naroda. Nad 2000 lüdi je dobilo vsakši falaček vrtanka i kupico vina. Veselo razpoloženje, štero je vzbüdila pogostitev se ne da opisati.

Na čast gostom: Prevzišenomi, zastopnikom oblasti, duhovščini, odposlancom posojilnic i majstrom, ki so sodelüvali pri graditvi doma je bio prirejen slavnosten banket. Navzoči so bili med drugimi: Prevzv. pom. püšpek dr. I. Tomažič, g. biv. nar. posl. J. Klekl, g. dekan I. Baša, srezki načelnik dr. Farčnik,

predstojnik sodišča dr. Fabijani, kral. notar dr. Peterlin, odvetnik dr. Pikuž (vsi iz D. Lendave), g. nadrevizor Vl. Pušenjak iz Maribora, preds. Trg. gremija g. Fr. Čeh iz M. Sobote g. upravitel veleposestva i preds. srez. kmet. odbora Fr. Mikuž iz Beltinec, vsa sosedna duhovščina, načelstvo domače posojilnice i odposlanci posojilnic v Slov. krajini i Medžimurji.

Banket je potekeo v znamenji navdušenoga narodnoga slavlja. Povedanih je bilo vnogo zdravic. Najznamenitejše reči so bile, štere so spregovorili gg. dr. Tomažič, Klekl i dr. Farčnik. G. Klekl je izročio v ime ni Slovenske krajine Presvetlomi narodno pecivo „vrtanik“ z rečmi: „Kak te vrtanik nema začetka i ne konca, tak je brezkončna tüdi lübezen nas vseh do Vas“. Presvetli se je za dar zahvalo i je kak odposlanec prevzvišenoga apost. administratora izrazo, da ga je vernost i vdanost naroda naravnost presenetila. Za Prevzvišenim je prevzeo reč g. srezki načelnik, dr. Farčnik, ki je med drugim pravo: Kak predstojnik krajevne politične oblasti predvidevam, da je hasnovito delo samo tam mogoče, kde vlada med cerkvenov i državnov oblastjov soglasje. Pri pospešüvanji narodnoga blagostanja morata sodelüvati obe. **Ravno soglasje (sodelüvanje) med cerkvenov i državnov oblastjov je jamstvo za uspešni razvoj cerkvenoga i državnoga življenja.**

Najslovesnejši hip je bio, kda je g. srezki načelnik izročio g. Klekli red Sv. Save III. razreda i g. Kolenki zlato svetinjo. Ob toj priliki je izvajao sledeče misli: „Drüstveni dom, ki je bio ravno zdaj blagosloven je simbol dela i požrtvovalnosti zasluženih mož. Prvi med temi je g. Klekl. On je mož, ki je za časa madžarske nadoblasti zdigno zastavo slovenske zavesti, ki je vodo svoj narod ob prevrati, je sodelüvao pri njegovej

osloboditvi, je delao i se žrtvovao zanj vsa leta do današnjega dneva... Vidni znak njegovoga dela je „Naš dom“. Takše delo zasluži priznanje. G. Klekl ga je dobo tudi na največšem mestu, kajti Njeg. Vel. krao ga je odlikovao z odlikovanjem, kakšega nosi malo tudi... Priznanje je dobo tudi njegov pomočnik, g. župan Ivan Kolenko... Obema kak prvi izrekam svoje čestitke...“ G. Klekl se je za odlikovanje zahvalo z besedami: „Odlikovanje sem dobo, ar sem utrjeval narodno idejo. S tem si ga pravzaprav nesam zaslužio, ar sem včino samo svojo dužnost. Ja, to je dužnost duhovnika. Ar pa me je vkljub nevrednosti dosegla takša velka čast, izrazite g. načelnik, na najviššem mestu mojo največšo zahvalo. Podajte tam zagotovilo, da bodem od zdaj naprej še z vekšov vne-mov delovao nato, da postane narod, šteri živi v Slovenskoj krajini še zavednejši čuvar narodne ideje, da bo na severni meji trdnjava državnoga i narodnoga gibanja i da bo otroško vdan Njeg. Vel. krali, Njen. Vel. kralici i celomi visikomi kral. domi...“

Ka je sledilo tem rečam, bi mogeo čuti vsakši, ki je negda izvüsto očitek, da nismo zavedni. „Živijo“ klicom v čast kralovomi domi ne štele ne konca ne kraja. Godba je za igrala državno himno...

„Naš dom“ bo mogočno kraljvao i sejao semen verske i narodne zaveti i bo neto v srcaj lübezen do Boga, domovine i do brata-trpina.

Dr. Martin Matek

stolni prošt mrtev.

V ponedelek popoldne okoli 5. vöre je v 70. leti starosti zatismo oči k smrtnomi spanji mariborski stolni prošt dr. Martin Matek. Pokojni je bio celo svoje življenje goreči delavec. V mlajših letaj je vno go delao na društvenom i gospodarskom poli. Pomagao je ustanoviti Spodnještajersko posojilnico, ki je dnes edna najmočnejših v državi, Katol. tiskovno društvo i več drugih ustanov. V pušpekiji je vršo več visikih i težkih služb, vse natančno i verno. Bio je blaga duša, zato je meo vno go prijatelov i častilcov. V sredo so ga položili na veličasten način k zadnjemi počitki. Bog njemi bodi plačnik za vse, ka je včino na zemli kak njegov verni služabnik!

Kalendar.

juni (30 dni)

27. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
30	pond.	Spr. sv. Pav.	S. sv. Pav.
julij (31 dni)			
1	tork	Teobold	Teobold
2	sreda	Mar. obisk.	Ottokar
3	četrtak	Heliodor	Kornelij
4	petek	Urh	Urh
5	sobota	Cir. i Metod	Karlota
6	nedela	Izaija	Gvar

Senje: 30. jun. Čakovec, 2. jul. Rakičan, 4. jul. Petrovci, 5. Hodoš, 6. Selo.

Vreme: Vedro i vroče. Na mestaj grmlajca.

Murska Sobota

— **Telovska prošecija.** Lepo je bilo videti, da so bila tudi okna v hišaj drugovercov (evangelikanov i judov) okrašena po vseh vulicaj, kde je šla prošecija. Obnašanje vernikov med prošecijov je bilo prec i lepo. Spozabilo se je kvekšemi kakše dete. Priporočali bi za vse prošecije to, da bi šli verniki v lepom redi. Najlepše bi bilo, če bi šli tak moški kak ženske po štirje v ednoj vrsti.

— **Meroizkus sodov (cementiranje lagvov).** Občinsko predstojništvo naznanja za-interesiranim krčmarom i drugim posestnikom lagvov, da de se cementiranje istih vršilo meseca julija dne 14. i 15. v M. Soboti prek Šiftarovoga mlina v uradi drž. meroizkusnoga urada. Z ednim pa tudi obveščamo interesente, da ne bi bili kaštigani od finančnoga oddelka, da vala vsakokratno cementiranje samo za 3 leta, po tom pa moremo lagve nanovo cementirati.

— **Sokolsko društvo priredi v nedelo dne 6. julija ob pol 3 vöri popoldne na telovadišči pri Sokolskom domi velko javno tombolo. Glavni dobitki so sledeči: 1.) 2000 D. v bankovcih, 2) novi šivalni mašin, 3) novo moško kolo, 4) pohištvo za edno sobo, 5) klafter drv i 6) edno vreče bele mele. Poleg toga okoli 1000 menših dobitkov. Cena karti 3 Din. — Odbor.**

— **Zgübila 2000 Din.** V tork je zgübila na senji na poti od živ. plača do šatorov Mikola Fani, sirmaška mati drobne dece iz Bokrača št. 12. 2000 Din. penez. Što jih je našeo, naj bo tak smileni i jih da siroti nazaj. Dobi primerno nagrado.

Slovenska krajina

Od veronauka v šoli.

Zagrebečki nadpušpek dr. Bauer jugoslovanski metropolit je objavo v „Katoličkom Listi“ z dne 29./V. 1930 članek, v šterom piše od toga, što naj vči v šoli veronauk. Konec članka se glasi: „Nikomi ne dopüščeno opravlati službo včenja veronauka, če za to ne dobo poslanja o zakonitoga cerkveno-

ga predstojnika bodisi z izrecnim po-oblastilom, bodisi s podelitvov službe, s šterov je po kanonih združena dužnost poučavanja veronauka.“ (Kanon 1328.)

Tak vči Cerkvni Zakonik, tak je Cerkev vsikdar včila i delala od apoštolskih časov.

Vsakšo poučavanje veronauka v katoličanskoj Cerkvi se teda sme vršiti samo v imeni Cerkve, po njenom poslanji i verniki nikak nemajo pravice, da bi oni sami neodvisno od Cerkve odločali, što naj njihovo deco poučuje v veronauki.

Toda zakaj smo Vam ravno zdaj predočili te po stoletji vtrjeni navuk katoličanske Cerkve, predragi verniki?

Naskori se začne vpisavanje dece v osnovne šole. Katoličanski stariši so dužni v vesti i pred Bogom izjaviti, da more njihovo deco včiti veronauk samo tisti, ki ga zato določijo cerkveni predstojniki.

Predragi verniki! Velka i sveta je ta vaša dužnost. Ne dajte se z nikakšim nagovarjanjem odvrnuti, da je ne bi spunili, ar bi se težko pregrešili proti svojoj svetoj katoličanskoj veri.

Milost Gospoda Jezusa Kristuša i lübezen Boga i sküpnost Sv. Düha z vsemi vami. Amen. (2. Kor. 13, 13.).

V Zagrebi, dne 15. maja 1930.

† ANTON I. r. nadpušpek.

*

— **Zahvala.** Hranilnica i posojilnica v Črensovcih je dnes teden posvetila svoje poslopje „Naš dom“. Pri toj priliki so joj skazali cerkvena oblast, verniki i poznanci telko naklonjenosti i lübeznosti, da se nemremo primerno izraziti. Naj Bog povrne dobroto prezvišenomi g. pušpeki, apost. admin., ki je na mesto sebe poslao za blagoslovitev presvetloga g. pomožnoga pušpeka dr. Ivana Tomažića. Naj Bog plača trüde presvetlomi g. pomožnomi pušpeki! Naj Bog plača trüde prečast. duhovščini, zastopnikom oblasti, obema govornikom, zastopnikom i dobrotnikom posojilnice, odposlancom raznih posojilnic, meštrom, mladini, ženskam i moškom črensovske fare za vse trüde i delo. Naj Bog plača krasno popevanje pevskomi zbori društva „Hiša molitve“, šteri je pod vodstvom g. upravitela osnovne šole g. Lütara razveselila srca vseh. Naj Bog plača trüde vsem udeležencom prekrasne bakljade, predvsem imenitnoj žižkovskoj godbi. Naj Bog plača gospodinjam, ki so nam brezplačno pripravile tak prijetno goščenje i tistim, ki so dvorili pa čistili. Naj Bog plača lübezen vseh prijatelov, ki so se slavnosti vdeležili od blüzi i daleč. — *Načelstvo.*

— **Autovožnja.** S 1. julijom se odpre autobus vožnja Prosenjakovci, Martjanci, M. Sobota, Beltinci, Črensovci, D. Lendava. Od kilometra se plača eden Dinar. Pri retour kartaj 20% popusta.

— **Šolska razstava v Bogojini.** Na Vidov den i na Petrovo bo na tük. osnov. šoli razstava deških i ženskih ročnih del, pismenih izdelkov i risb. Vabim starše i prijatele naše mladine, da v omenjenih dneh pridejo v šolo i si ogledajo razstavo. Vstop prosti. — Oton Brelih, šol. uprav.

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnoj ulici. 36

— **Naša stara narodna obleka.** Narodni muzej v Ljubljani bi jako rad dobo našo narodno nošo. Lepo prosi zato podpisani, naj se njemu odpošle ta obleka, če se najde šče pri šteroj hiši kaj. Šörkê hlače, robače (srakice), gabani, kožihi, jopiči, stari bujbeli, peče, pocili, prusleki s srebrnimi gombami, škornji na grbe itd. vse ka bi se našlo kak naše nekdašnje staro blago. Vse naj se pošle v Črensovce podpisanomi i naj se naznani cena, če se brezplačno ne bi moglo odstopiti. Če se šče doma držati staro blago, ka je jako hvalevredno, to se za Ljubljano napravi samo po staroj minti novo i se staro nazaj da. Črensovci, Klekl Jožef, vp. plebanoš.

— **Pozdrav iz Francije.** Vsem domačim pošilajo prirčen pozdrav: Mihal i Jožef Gumilar iz Radovec, Jakob Poklič i Štefan Sukič iz G. Lendave, Štefan Križman iz Trdkove i Filip Gjergjek iz Motovilec. — M. Gumilar še piše: „Naznanim vam, da sam Novine dobo. Zahvalim se. Žmetno sam je čakao.“

— **Kr. notar v D. Lendavi** Dr. Peterlin Makso poroča, da ne bo uradnih dnevov v Beltincih, Turnišči i Črensovcih v meseci juliji. — Augusta i naprej pa bodo znova tak kak do zdaj.

— **Beltinci.** Eden človek je 23. junija zgübo na cesti med Rosovov kapelov i poštov bankaš, v šterom je bilo 700 Din. Što ga je našeo, naj bode tak dober i vse prinese na farov. Dobi nagrado.

— **Vnogo sreče!** V ponedlek sta na Tišini bila zdaniva orožniški podn. g. Andrej Lesničar i gdč. Pavla Klobasa. Tak g. Lesničari, ki že 9 let opravla na Tišini službo kak njegovoj mladoj gospej želemo v zakonskom stani vnogo sreče!

— **Ferma v D. Lendavi.** Prestolica dolnje Slovenske krajine je sprejela presv. pom. püšpeka dr. I. Tomažiča z velkov prirčnostjov. Presvetli si je z lübeznivim nastopom v prvom hipi pridobo srca vseh vernikov brez razlike stana i narodnosti. Poklonili so se njemu tüdi predstavniki vojaške i politične oblasti kak

tüdi županstvo Lendave. Pri slavnostnom obedu, šteroga je priredo na čast visikim gostom g. župni upravitel I. Jerič, je bio tüdi okrožni inšpektor g. dr. Fr. Schaubach iz Maribora.

— **„INKA“** dišeča vinovica odstrani za gotovo i hitro vse bolečine reumatizma, zobobola, glavobola. Pri smicanji, prehladi, bolečinaj želodca pomaga „INKA“. Eden glažek z točnim navodilom košta 12 Din. Dobi se v apoteki pri SVETOJ TROJICI v DOLNJOJ LENDAVI.

— **Tešanovci.** Na mesto pokojnoga občinskoga svetovalca Horvat Štefana je postavljeni za občinskoga odbornika Erniša Štefan.

— **S črešnje je spadno.** Maričov Gustek v Rakičani bi v petek rad jo črešnje. Ar drugoga ne bilo, da bi njemu je nabralo, je sam probao iti na črešnjo. K črešnji je bila prislonjena lestvica, zato je lahko prišeo gor. Sreče pa ne meo. Še prle, kak je začno trgati črešnje, se je lestvica zgenola i mali, 5 letni deček je dol spadno. V dveh mestaj si je potro roko.

— **V Müri se je vtopo.** Skladovodja na sobočkoj postaji Povše Edvard se je šteo v tork v Müri kopati. Pod dokležovskim železničkim mostom je našeo v vodi grob. Tam so vrtinci. Nesrečnik je mogoče prišeo v takši vrtinec i več ne mogo vö. Vtoplenca še neso našli.

— **Odlikovanje püšpeka dr. Jegliča.** Sv. Oča, Pij XI. je ljubljanskoga püšpeka, dr. Antona B. Jegliča odlikovao s tem, da ga je imenüvao za nadpüšpeka. K odlikovanji Prezvišonomi iz srca častitamo.

Po risälaj trétja.

Evang. sv. Lukáč vu 15. táli.

Vu onom vremení približávali so k Jezušu publikánušje i grešnicje, da bi ga poslušali. I mrmrali so farizeuške i pisáčke govoréči: ka ete grešnike k sebi jemlé i jej žnjimi. I veli jim priliko eto, govoréči: što je z vás človik, ki má sto ovc; i či zgübi edno žnjih, jeli ne ostávi devédesétdevét vu püstini i ide k tistoj, štera je zgüblena, dokeč jo ne nájde. I gda jo nájde, gori jo déne na pléča svoja radiüvajoči se; i domo pridoči, vküp zazové priátele i soside govoréči njim: Vesélte se z menov, ár sem najšo ovco mojo, štera je zgüblena. Velim vam, ka tak radost bode v-nebi nad ednim grešnikom pokoro činéčim bole, liki nad devédesétdevétimi pravičnimi, šteri ne potrebüjejo pokore. Ali štera ženska imajoča deset grošov, či zgübi eden groš; jeli ne vužgé svečo i pomeče hižo i išče skrbilivo, dokeč ga ne nájde? I gda ga nájde, vküp zazové priátelkinje i soside, govoréča: Vesélte se z menom, ár sam najšla groš, šteroga sam zgübila. Tak velim vam, radost bode pred angelmi božimi nad ednim pokoro činéčim grešnikom.

Iz sveta.

Najdukši mostje na sveti. Najdukši most je v Romuniji prek Dunje, ki je dugi 3850 metrov. Za tem pride most v ameriškom Teksasi, ki meri 3390 metrov. Na tretjem mestu je most v Kini z dužinov 3219 metrov. V nasprotji s temi mostovi so mostje prek naših rek tak mali, da niti v račun ne pridejo.

Velki štrajk. V varaši Sevilla so začnoli delavci v ponedlek štrajkati. Vse vküp štrajka 40 jezer delavcov.

Boj med žandari i delavci. V Kološvari je v tork prišlo med žandari i delavci do krvavoga boja. Delavci so prosili povečanje plače i so demonstrerali. Žandari so začnoli na nje strelati. Ranili so 100 delavcov.

Delavske zadeve.

Sprejme se teki vekše število moških delavcov (kravarov) za delo v Franciji. Pogodba se sklène na 12 mesecov. Plača je na mesec po 330 frankov, hrana i stanüvanje zvün toga ešče nagrada po 5 frankov.

Išče se za takojšnji nastop v službo eden mlinarski pomočnik i eden hlapec. Dale se sprejmejo tri ženske delavke za Nemčijo. Oglasiti se trbe pri Borzi dela v M. Soboti.

Borza dela naznanja vsem delavcom v Franciji i Nemčiji, da je vse pritožbe vzela na znanje i tiste odstopila pristojnim oblastem v rešitev.

Vse delavce ponovno opominamo, da naročitev Novin izročajo upravnistvi v Črensovcih i urednistvi v M. Soboti ali pa po svojih domačih.

Še s proslave 10 letnice Slovenske krajine.

Trije govori predsednika vodilnoga odbora Klekl Jožefa.

III.

V D. Lendavi na tabori.

„Pred edenaistimi leti je v toj hiši, iz šteroga balkona mi je čast govoriti, pred prekim vojaškim sodom stao eden prekmurski katoličanski duhovnik. Vöra je bila ravno polnoči, kda se je začnola razprava. Na smrt je bio pripravljen obtoženec; vsi njegovi nešteti dobri lüdje, ar so znali, da se bo teško mogo rešiti smrti, so ga prebitko objokavali. Obdužen je bio, da sovraži Madjare, da je narod hujskao na roparije i da je delao za

Jugoslavijo. Prvo dvoje je tajio, ar plemenito slovensko srce ne more nikoga sovražiti i nikoga lastnine si osvojiti; tretjo obdužitev je priznal iz toga vzroka, ka njemi je bila dužnost ljubiti svoj narod i se boriti za njegove pravice. Stotnik Baarthal ga je oprosto s temi rečmi: „Srečen bi bio madjarski narod, če bi meo takše voditele, kakši ste vi za Slovence.“ Madjarskoga stotnika reči naj mi nišče ne šte v priznanje: samo svojo strogo dužnost sem spuno, kda sem se borio za pravico Slovincov. Lūbo sem svoj narod i iz te lūbezni sem se borio za njegovo slobošćino z vnogimi sinovi i hćerami Slovenske Krajine, ki vsi so prenašali teške žrtve i tak smo skūpno dosegnoili z vašov pomoćjov, bratje Srbi, Hrvatje i Slovenci prek Mūre, ka so stoletja želela: dosegnoili smo, ka nam je neba rosila i zemla obrodila lastno narodno državo. Mi Madjarov, ki so z nami v Slovenskoj Krajini, nikdar nismo sovražili i tūdi zdaj jih ne sovražimo: mi smo se samo borili za svoje pravice. Ka je tomi tak, dokaže dejstvo, da se tūdi Madjari veselijo dnes z nami.

Bratje i sestre! Završava se naša lepa slavnost, slavnost naše slobošćine. Pred 10 leti smo jo dobili, skoz 10 let jo čuvali, dnes se pa zahvalūjemo za nje pred celim svetom. Ta hvala je dokaz, ka more srce Slovenske Krajine, kak more ljubiti svoj dom. Nešteto nesreć je divjalo v teh 10 letaj v Slovenskoj Krajini i štelomajati vero v našo zmago, v našo bodoćnost. Pa narod vse to je premagao i ostao ne samo veren svojoj državi, nego kljub vsem vplivom sovražnim postao je najbolši ćuvar njeni.

Ta zavest me napunjava s ponosom i mi dava peroti, da završnem na breg i dol, na mesto i ves te osvedoćilne reči: Slovenska Krajina je postala trdnjava, ki se porūšiti nikdar neda; postala je trdnjava vdanosti do Njegovoga Velićanstva Krala Aleksandra I., trdnjava požitvūvalne lūbezni do mile nam domovine. Živel Njegovo Velićanstvo Kral Aleksander I.! Živela naša velka i slobodna narodna država!“

*

Kda mi te govore objavimo, napravimo to zato, naj se naši potomci osvedoćijo od naše lūbezni do našega doma i njegovoga vladara! Pa tūdi za spomin naj ostanejo te reči i cela proslava od roda do roda. A ka de mogla ostati, nekaj moremo napraviti. Mi predlagamo to: Vse tiste lepe slike, štere kažejo našo lanskoproslavo, naj bi se natisnole v kakšo knigo. Najprimernejši bi bio

naš kalendar. A kalendar je siromaški, ne more nositi teh stroškov. Tū jedino kakši bogati narodnjak more pomagati, ka se ti velki kinći ne zgūbijo. Klišej bi najmre jezere koštali. Če se kde najde dobrotnik, ki bi plaćao klišej, naj se javi na upravi Novin v Črensovcih. Vekšega narodnoga dela bi teško mogo vćiniti. Pa šće nekaj moremo vćiniti, ka ne pozabimo lanske velićeastne manifestacije! Ka? Mamo spominsko knigo, v štero je zapisao svoje ime kralovski zastopnik! V to knigo naj se vsi zapišejo, ki so se proslave vdeležili: ali v Soboti, ali v Črensovcih, ali pa v D. Lendavi. Pri toj priliki naj si vsaki kūpi en znak, ki ga šće nema i naj ga ćuva od roda do roda. Zna ki koštajo samo dva dinara. Par pozlaćenih šće mamo, ti koštajo 10 Din.

Kde bo ta kniga, da se lahko vsi notri spišejo, bomo v Novinaj objavljali! Naši narodno misleći gospodje, naj nas v tom deli pomagajo!

Za hišo i dom.

Stavljanje krvi. Dostakrat se zgodi, da se što vreže ali tak pobije da njemi teće krv. Če nema pri roki kakših apotekarskih pripomoćkov, te si naj stavi krv na sledeći naćin: V vroćo (če mogoće, v vrelo) vodo se naj pomoći malo vate (pamuka) ali pa ćista platnena krpica. To se naj ožmekne i trdno položi na rano. Če pri roki ne vode, da bi se rana izprala, potem se naj iztisne iz rane zgoranja krv, na to pa se naj pritisne na rano (ćisti) prst. Krv se za kratek ćas stavi.

Za gospodinje.

Kūreće vūši. „Kūrećnice“ ali kūreće vūši so pogoste. Najdejo se povsedi, kde kūrnjeki neso ćisti. Ar vūši kūram škodijo, morejo gospodinje gledati na to, da jih odpravijo. Najbolši pripomoćek proti njim je ćistoća, zato bi se naj kūrnjeki vsakši teden oćistili. Jako dobro je, če se tla posiplejo s peskom. Stene se naj od ćasa do ćasa pobelijo. Vūši vnićuje tūdi voda, v šteroj se je kūhao duhan. S tov vodov se namaže drogovje, na šterom kūre sedijo.

Gospodarstvo

Živinorejske organizacije v Slov. krajini. Smotrena novodobna pozdiga živinoreje je mogoća samo s plemenskov odbirov (selekcijov), ki se vrši v rodovniških društvi, ki vodijo rodovnik i redno kotrolo mlećnosti. To delo se mora organizirati tūdi v Slov. krajini, kde so kmetovalci z

dobrov negov i razmeroma dobrim krmlenjom ustvarili že prav lepi krajevni tip svetlolisastoga ali simodolskoga maršeta. Prva organizacija te vrste je bilo Rodovniško društvo v Nedelici, ki je prićelo delovati že leta 1928. V leti 1929. so sledili rodovniški odseki v Puconcih, Moravcih i Tešanovcih. V letošnjem leti se pa ustanavljajo nadalne organizacije v Strukovcih, Predanovcih, Vućoj Gomili in Dolnoj Lendavi. Za leto 1929 je zaključena mlećna kontrola, ki je dala prvi celoletni zaključek mlećne kontrole za simodolsko pasmo v dravskoj banovini pri Rodovniškom društvu v Nedelici. Najvekšo mlećnost je dosegnoila krava št. 13, last Gerkeš Štefana, ki je mela 4106 litrov. Kak druga sledi krava št. 33, last Horvat Verone s 3021 litri i kak tretja krava št. 30, last Šōmen Jožefa s 2752 l. Povprećna mlećnost znaša 1880 l. Prićakūvati je, da dosledno nadalūvanje zaćnjenoga dela prinese živinorejcom še lepe uspehe. Za letošnju jesen se pripravljata dve mali razstvi rodovniške živine i to v Nedelici i v Puconcih.

Živinorejsko predavanje v Martjancih. V nedelo dne 29. junija t l. se vrši v Martjancih specialno predavanje od vpeljanja rodovne knige i mlećne kontrole za obćine Martjanci, Noršinci, Nemćavci i Sebeborci. Zaćetek ob 3 vōri popoldne v osnovnoj šoli v Martjancih.

Cene:

Penezi (26. junija.): dolar Din 56.—, Argentinski peso Din. 21, šiling Din. 7.90, lira Din. 2.90, pengō Din. 9.80, marka Din. 13.37, urugvajski peso Din. 50, frank Din. 2.20.

Živina: biki, jūnci i telice Din. 8—10 (jako debeli Din. 11), krave Din. 4—8, teoci Din. 14—15.—, svine Din. 16—17.— (debele do 18 Din.)

Zrnje: pšenica Din. 180—205, žito Din. 120, kukorca Din. 95—120, krumpli Din. 50, ajdina Din. 140, proso Din. 150, ćrešnjavec Din. 200, mešani Din. 100—120.

VABILO

na RAZDUŽNI OBĆNI ZBOR „prve premurske mlećarske zadruge“ v Črensovcih, ki se bo vršo dne 6. julija ob pol 12 vōri predpoldne v trgovini Kocet Ivana z sledećim dnevnim redom:

1.) Ćtenje zapisnika zadnjega obćnoga zbora. 2.) Poroćilo likvidatorov. 3.) Odobritev raćunskoga zaključka za l. 1929/30. 4.) Razdružitev.

Će v doloćenom ćasi ne bi bilo zadostno število ćlanov navzoćih, se vrši obćni pol vōre kesnej na istom mestu i z istim dnevnim redom, ki bo sklepćen brez pogleda na število navzoćih ćlanov. Za volo vaćnosti razdružitve se prosijo ćlani, da se obćnoga zbora vdeležijo punoštevilno. — JOŽEF CIGAN, likvidator.

Za naše male.

VOGRIN ŠTEFAN:

Od ednoga logara.

Živo je eden logar, ki je ednok šo k ednomi ribniki, kde so se kopale rece. Tiho kak kača se je priplazo do ribnika i je strelo med rece. Te so zletele, samo edna je v vodi ostala: to je najmre on strelo. Ali ne je mogao do nje, zato si zgugi, naj jo vrag prinese. Kak je to povedao, je vrag včasi prišeo: „Tü sam, ka si me zvao.“ — „Zvao sam te, da bi mi prineso reco z ribnika.“ — „Dobro, prinesem ti ali ka mi daš za to.“ „Ja, ka ti znam dati?“ Vrag odgovori: „Ka tvoja žena na smetaj vö prinesé, to mi daj.“ On odgovori: „To pa lahko.“ Sklenola sta pogodbo, da vrag za štirinajset let pride po obečano blago. Logar z veseljom nese reco domo. Kda je domo prišeo, je vido, da njemi je žena na smetaj dete nesla. Zdaj se je spoto, da je svojega sina vrage odao i da za štirinajset let pride po njega. Iz deteta

je zrasedo lopi dečko, leta so se približavala i logar je duže žalostneši gračuvao.

Eden teden pred tistim dnevom ide logar k plebanoši i njim razode ne svojo nesrečo. Plebanoš njemi pravijo naj napravi z lesa edno ladjo i v tisto ladjo naj posadi sina, naj njemi v roke da kadilo i blagosloveno vodo pa ga te naj na ribnik pošikne. Tak je tüdi včino.

Komaj ga je na vodo porino, je že prišo vrag po njega. Ribič njemi ga pokaže, naj si ga vzeme. Zdaj se vrag obrne proti mladenci, te pa začne kaditi i škropiti. To je pa vrage tak hudo djalo, da je napravo takši veter, ka ga je odneso v deveto deželo. Tam je pa vsigdr tmica bila ar je vse zakunjeno bilo. Zdaj zpieri na edno drevo pa gleda vse okoli i vidi, da je na ednoj strani malo svetlo. Ide ta i vidi, da stoji eden velki grad z razvetlenimi okni. Stopi v njega i tam najde krasno deklico. (Dale.)

VGANKE.

Predzadnja številka. Rešitve nismo dobili ni edne.

Zadnja številka. Rešitev:

- 1.) Mrtvec v trügi, štero nesejo štirje pogrebci.
- 2.) Kožih (bunda).
- 3.) Meo je 45 Din. Pri prvom vhodi je potrošo 24 Din. pri drugom 12, pri tretjem 6, pri šrtom 3 i to znaša: $24 + 12 + 6 + 3 = 45$.
- 4.) Bršlan.
- 5.) Pozdrav vsem vgankarom i vgan-karicam.

Nove vganke:

- 1.)

Dr. Ernest Dimpinik
Sisek

 Ka je te mož? (Poslao Gider Josip Vančavas.

- 2.) Mesece april, november, maj, januar, marc, februar, junij, oktober, august, december — spiši ednoga pod drugoga i je tak dugo spreminjaj, da odzgora na zdol dobiš ime velkoga slovenskoga pisatela!
- 3.) Što zvoni, kda zvonara nega doma? (Obe poslao F. Smodiš, Vančavas.)

- 4.)

š				
m	to	sa		
mi	drü	ja	go	
	ko			
	mo			
pa	v	njo	de	pa

 Sloven-ski pre-govor. Postlala Hegedüş Vera Petanjci

a	a	a	a	b
b	d	d	k	
k	l	l	m	o
o	o	p	r	
r		r		

1. podnebno telo
2. vodna naprava
3. kuhinjsko orodje.
5. svetopisem. oseba
Vodoravno i vkumes iste reči. (Poslao Št. Vogrin, Rakičan.)

Sprejme se vajenec

za ključavničarsko obrt iz bolše hiše pri POREDOŠ IVANI v M. Soboti.

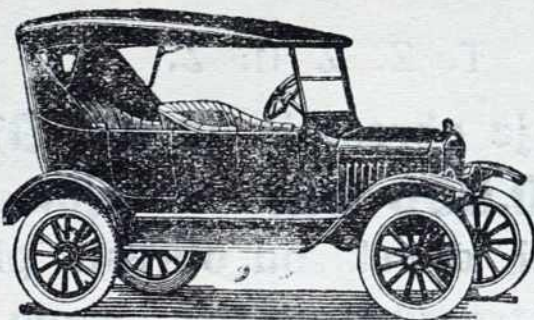
Küpm edne dobre cimbele

če mogoče s šolami i notami vred. Cenjene ponüdbe z navedbov cene je poslati v Prekmursko tiskarno v M. Soboti pod značko „Krasni glas.“ 2

Vajenec

iz bolše hiše se sprejme za peka pri POLLAK peki v M. Soboti. 2

Najfalejša Autotaksa v MURSKOJ SOBOTI je pri

KÜČAN IVAN mehaničari
Cena za km. 3'50 D.

RAVNATELSTVO

Občinske hranilnice

v MURSKOJ SOBOTI

naznanja, da se je hranilnica v varaškoj hiši v njene nove prostore odselila. Ta hranilnica davle na tabulacijo, na menice ali zadolžnice po najfalejšem intereši posojila.

Vloge so najbolje zagvüšane, zato se tüdi sirotinski penezi i uradni depositi v tej hranilnici morejo vlagati. 3

ŽENSKKE SKRBI

ne prenehajo nikdar — skrbi za mladost i lepoto, snažnost . . .

Če tüdi Vas mučijo te tajne skrbi, te posküsite ednok ELSA-CREME-POMADO, štera s svojimi posebnimi sestavinami hrani, varje i pomlajuje Vašo kožo. Mozolje, sunčne brazgotine, zajedavci — vse mine brez sledü, minole so tüdi gübe, te prerane oznanilke starosti! Za nego vlas močna ELSA-POMADA ZA RAST VLAS, ki krepi vlasišče, odstranjüje prhljaj i napravi vlase mehke i blesteče.

Po pošti 2 lonca edne ali po 1 lonec vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko če se penez pošle naprej, po povzetji 50 Din.

ELSA-SHAMPOO izvrsten za pranje glave 1 kom. 3 Din 30.

ELSA-MILA ZDRAVJA v 7 vrstaj: mило iz lilijinoga mleka, lilijine kreme, iz žučaka, glicerinovo, boraksovo, kataranovo i mило za britje.

Po pošti 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, če se penez vpoše naprej; po povzetji 62 Din.

Den za dnevom negüjte telo z Elsa-preparati!

To pomaga!

Dobi se vsepovsedik! Kde nega, zvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Centrala 146.

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TÜJEGA KAPITALA JE VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI, Dunajska cesta 17.

Sprejema v zavarüvanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvone i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvone glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarüvanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i ljudska zavarüvanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri upravi NOVIN v ČRENDOVCIH, štera potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, šterih imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobite vsa pojasnila brezplačno!

Sühe gobe

küpüje vsikdar po najvišioj dnevnoj ceni trgovina F. SENČAR Ljutomer, Mala Nedelja.

Mlatilni mašin Garrett

(nove fajte), pravi angleški s 6 konjskimi silami se fal oda. Štiri do pet let ide brez popravka. ŠIFTAR ŠANDOR Zenkovci M. 1 Sobota.

Vajenec

iz bolše hiše se sprejme pri KOLOŠA JANEZ čevlari v Murskoj Soboti. 1

Razglas.

V D. Lendavi so na odajo hiše številke 21. i 22. na ednom grünti. Celi grünt znaša staroga 1/2 plüga. Vsakša hiša se lahko posebi küpi z grüntom ali si küpec edno lahko doli spravi. Edno hišo küpec lahko taki prek vzeme, drugo oktobra meseca 1930. Pri hišaj je ograd s sadovnjakom.

Küpci se lahko zglasijo na gornjo številko. 1

Vse ka iščete

bodete najšli v no-
voj ilustriranoj do-
mačoj knigi

štero pošle že čez 32 let
znana svetovna razpo-
šilalna tvrdka Suttner

tüdi Vam brezplačno i
poštine prosto,

če jo zahtevate. Najpri-
mernejših novih izumov,
praktičnih predmetov za
vporabo, gospodinskih i
oblačilnih potrebščin,
glazbil, priprav za reza-
nje vlasi, škéri, perila,
oblek, črevlov, igrač itd.
ne küpite

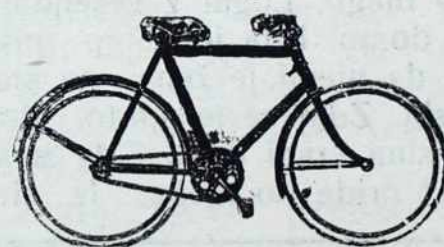
Nikde tak po ceni i tak dobro

kak pri Suttneri, a poleg toga brez ri-
zika, ar to ka ne vgaja, se zamenja,
ali pa se vrne penez. Ogromen pro-
met omogočuje tvrdki Suttner, da
vso robo falej odava i da vklüb
tomi pošila naj-
bolšo kakovost. Zavolo toga zahte-
vajte taki zdaj z dopisnicov brezpla-
čno veliko ilustrirano domačo knigo od
tvrdke

H. SUTTNER,
LJUBLJANA št. 945.

RITUPER ALOJZ

mehanikar i trgovec z biciklini
v MURSKOJ SOBOTI

ma skiadišče najbolših bicikli-
nov i delov za bicikline. 5

HALO! HALO!
Najbolše mašinsko remenje od
vsake širine iz najbolših čeških
fabrik. Vsaki falat je fabriško
garanterani. — Kak tüdi vsake-
fele ledra i šujsterskih potrebčin
se dobi edino po najnižjih cenaj
v trgovini

CÖR ANA

trg. z ledrom i čevlarskimi po-
trebčinami

MURSKA SOBOTA

Aleksandrova 2. 10

Kmečka posojilnica v Murskoj Soboti

Ček. rač. št. 15229.

r. z. z n. z.

V lastnoj hiši.

Sprejema hranilne vloge i je obrestüje od 8%—9%. Za vloge je dobroga stanja že več, kak 30,000.000 Din. Posojila dovolüje na poroke i knižbo (tabulacijo). Rentni davek od obresti plača posojilnica sama. Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci vložite svoje peneze v to kmečko kaso, štera podpira v stiski naše lüdstvo.

ŠTEFAN LAZAR:

KRALJICA ESTERA.

Povest po zgodbi iz Sv. pisma.

— Okna stanovanja se odpirajo proti velikemu vrtu. Njena ostene je najlepša. In njej semdal narediti najlepše obleke. . . . Imela bo lep, judovski plašč.

— Judovskega?

— Da, ker ima neke judovske poteze, toda tako fino zasenčene, da jih samo jaz opazim. . . .

— Kako je to mogoče?

— Tako, da je zemlja Moabitov takoj poleg judovske. Morda je bil kateri njenih prednikov Jud. Toda to je vseeno. Estera je krasno dekle!

— Ali ste že začeli z olepševalnim delom?

— Da.

— In kaj ste delali najprej?

— V mirtovem olju jih kopamo.

— V mirtovem olju?

— Šest mesecev. Mirtovo olje jim prepoji in poživi vsak delček telesa. Potem rabimo različna draga mazila. Vsako dekle stane celo bogastvo.

— Verujem.

— In vsak del telesa rabi drugo mazilo. In tudi najbolj grda postane lepa. Ker so ženske oblike že same na sebi fine. Naposled se tudi ostre oblike dajo olepšati.

— Kako se počutijo dekleta v kraljevi hiši.

— Dobro. Vesele i srečne so. Le Parizatis se dolgočasi. In vedno zahteva. Dasi sem njej dal najlepši biser.

— Da, ker njej ta krasota ni nova. Bigtan je bogat človek.

— So tukaj tudi vladarske hčere, toda vseeno niso take!

— Lepe ženske so vse hudomušne.

— Glej Estero! Zakaj ona ni taka? Dasi je tako lepa ko ona. Ako ne lepša! Skromnost je velik zaklad.

— Parizatis je razvajena.

— In izobilje ji je tako olepšalo privojeno ji krasoto, da se bolj ne more razvijati.

— Hegai! Odkrito mi povej, katero imaš najraje?

Mojster je pokazal na kristalno posodo.

Ono, za katero sem iznašel to nepoznano drago mazilo. Katera bo to rabila, se njena lepota podeseteri in bo nesmrtna. . . .

— In vsem dvanajstim jo daš?

Starec je strmel predse in se je tiho smehljal.

XVI.

Nočni obisk.

Čuvaji pri vratih so jih ustavili.

— Kdo sta?

— Jaz in moja sestra.

— Saj je to Artembares! — se je smejal en vojak.

— Pamet dvora! — je dodal Artembares. — Sestro peljen za doviljo h knezu Pulu.

— Lehko gre! — je dejal zvonko poveljnik stolpa.

In Artembares je stopil s kraljico v mesto.

— Ne bi se smela izpostaviti taki nevarnosti! Je dejal mrko norec. — Ko pa sva že tu se ne boj!

— Ako me spoznajo, ti izgini — je šepetala kraljica — da te ne zadene nesreča. Jaz rada umrjem, le sina bi rada videla. . . .

— Oprezna bodeva in ako morava poginiti, skupaj pogineva! Hitiva, Fajdime čaka. . . .

Sla sta mimo Memukamove palače. Okna so bila temna. Artembares je pokazal na njo.

— Lopov je že prejel kazen!

Zmračilo se je. Mesto se je zavilo v modrikasto temo. Hitela sta proti kraljevi palači, ki se je v svoji mogočnosti temno zarisala v modrikasti mrak.

— Kako prideva noter?

— Kraljeviči imajo skrivna vrata, skozi katera gredo v mesto. Jaz sem jih opazil. V zadnjem delu velikega vrta so, poleg zidnega ogla. Tam lahko prideva noter.

Z glavne ulice sta zavila v stransko in sta od leve strani prišla v bližino vrta kraljeve palače. Kraljičino srce je objela bol. Bila je gospodarica te palače in se mora prikrasti v njo ko kak tat.

Artembares se je ustavil in gledal okrog.

— Na mestu sva — je šepetal — in tam je Fajdime: ona senca tam zgoraj!

V bližini ni bilo žive duše. Artembares se je oglasil:

— Fajdime?

— Čakam — je tiho odmevalo.

Artembares je pritisnil tretji kamen v zidu, slišal se je trd ropot in v zidu je nastala odprtina.

— Hitro!

Vasti je vstopila, norec za njo in je kockaste kamne zopet namestil.

Moja kraljica!

Fajdime in kraljica sta se objeli in jokaje poljubovali.

— Pst. . . . Hitro! Jaz ostanem tukaj, skrijem se in ako bo kaka nesreča, samo beži, vrata bodo odprta!

Ženski sta izginili. Artembares se je skril pod vrtnični grm in je živo prisluškoval.

Nad vrtom se je razlival srebrn blesk, srebrno-modra svetloba. Vrtnice so vzdihovale. Fajdime je prišla kraljico za roko.

— Ne tresi se. Mislili bodo, da si Amuhia, moja družabnica. Odkar si odšla, je knez Pulu na moji brigi. Paznik kraljevih otrok mi je dovolil, da lahko spi v sobi, ki je poleg moje. . . .

— Tam je?

— Spi.

— Saj potem ne morem govoriti z njim.

— Oprosti, jaz sem hotela tako. . . . Od veselja bi začel jokati, ali pa bi jutri izdal, da si bila tukaj.

— Res je.

Prišla sta k desnemu krilu Ženske hiše. Nasproti njima je prišel en evnuh.

— Hodi, hčerka, — je dejala Fajdime glasno — prehladive se, noč je hladna.

Evnuh je stopil s pota in pozdravil. Fajdime in spremljevalka sta šle po izrezljanih stopnicah navzgor.

Stopili sta na hodnik in v Vasti je kri zastala.

— Tam prihaja Karigalzu!

Karigalzu je bil glava evnuhov.

— Ne boj se.

Takoj prva vrata so se odpirala v Fajdimino sobo. Mirno sta vstopili. Kraljičin obraz je zakrival gost pajčolan.

— Fajdime?

Lepotica se je obrnila.

— Kaj je, Karigalzu?

— Ali ne ukazuješ česa?

— Hvala. . . . Ne.

(Dalje).

Polodelski mašini kak:

mašini za sejanje,

Trijerji,

Trijerji tudi takši, ki silje na 4 tale raztalajo
slamorenice i reporenice
preše i mlini za grozdje

so prišli dva vagona i se lahko ogledajo
brez obveze na kúp i vsaki den pri

ČEH & GÁSPÁR v M. SOBOTI.

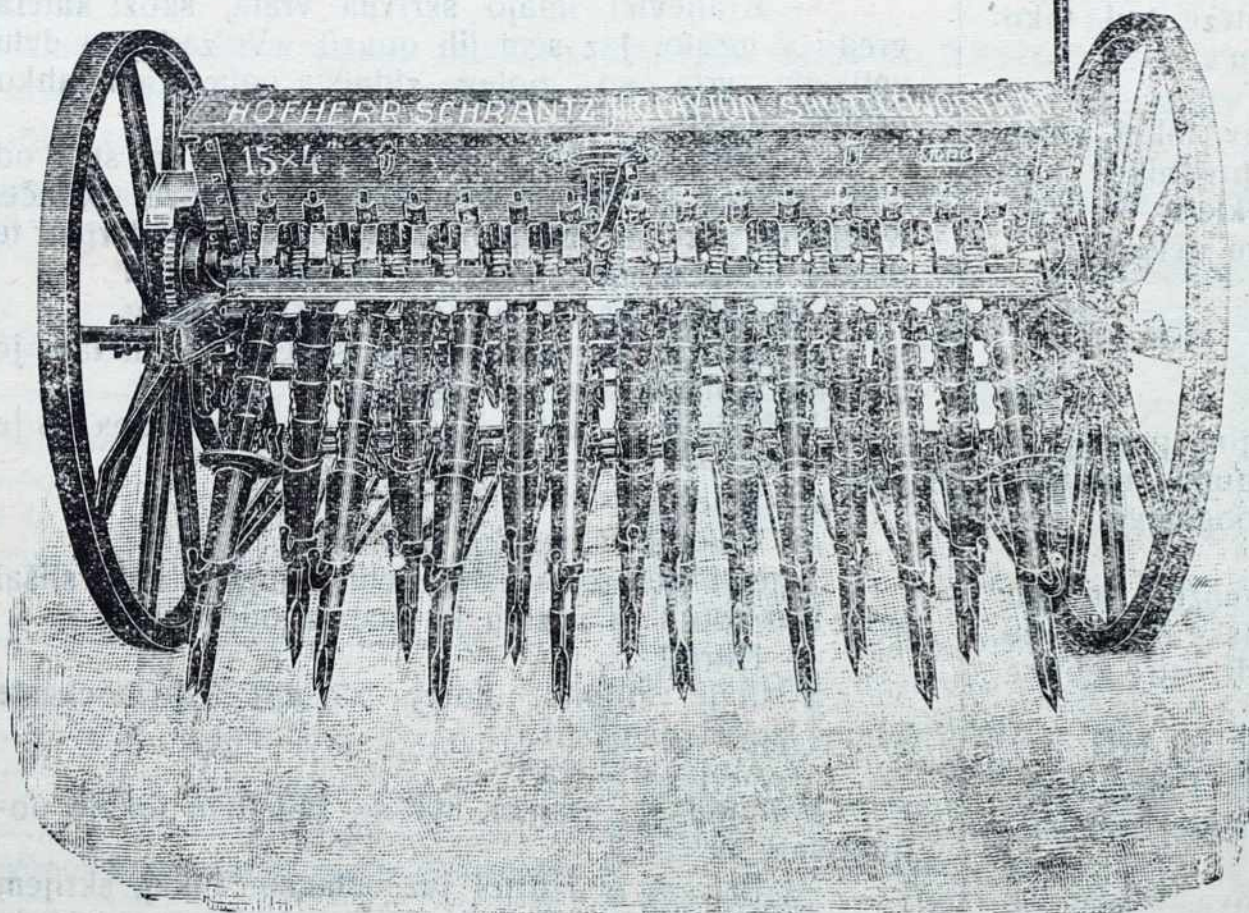
Vsi mašini se dobijo na
rate na eno ali dve leti,
takisto se dobijo na rate
mlatilni mašini, motori itd.
ali pa inači pod jako
ugodnimi pogoji.

Nadale se dobi tudi tam:

Vse vrste umetnoga gnoja to
je Tomažova žlindra, Super-
fosfat, kalijova sol, apneni
dušik, Nitrofoskal, Čilski soli-
ter itd. po najnižjih pri vek-
šem odjemi po originalnih
fabričnih cenaj. 4

Čeh in Gáspár,

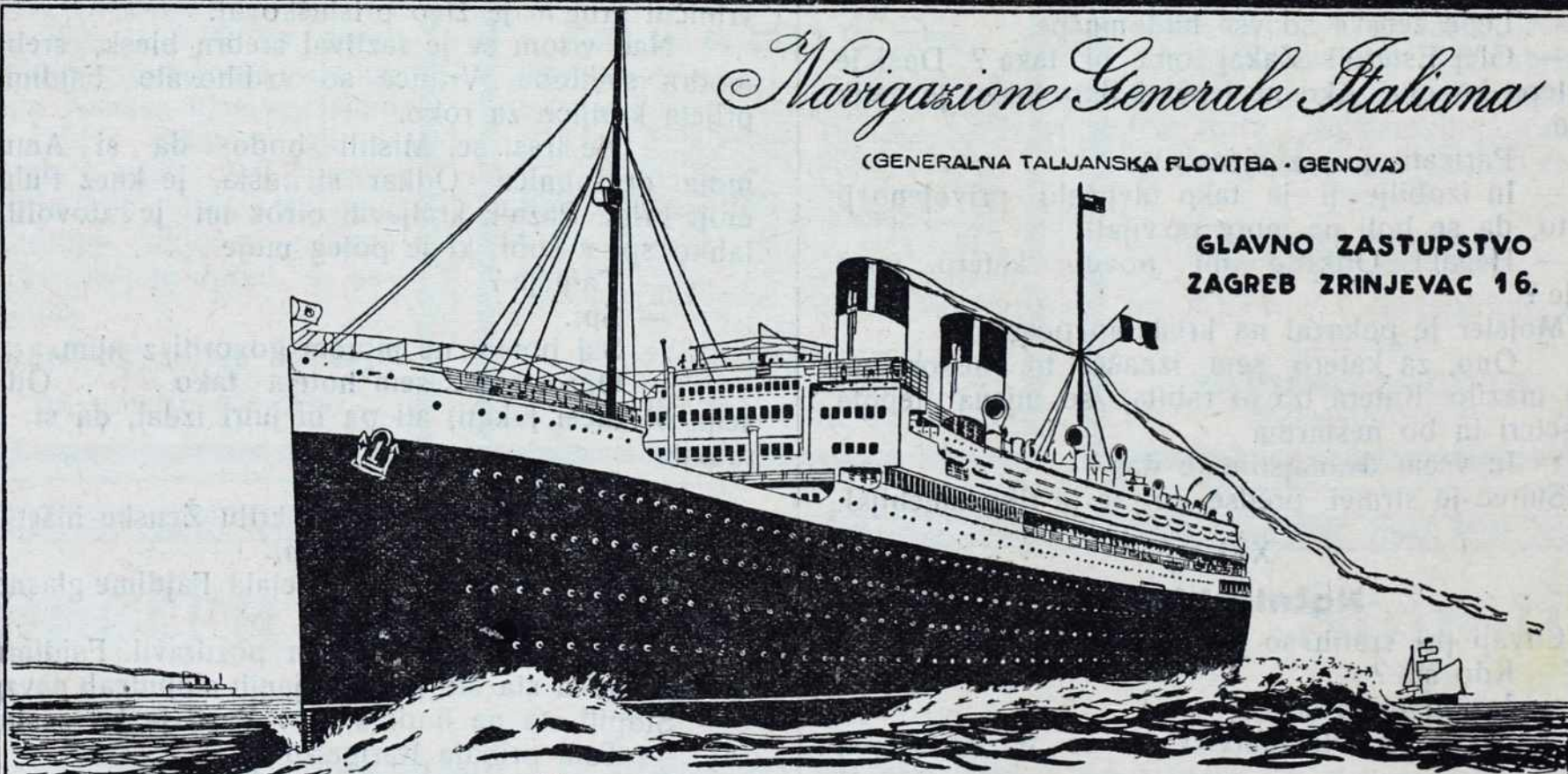
trgovina z mešanim blagom
v Murskoj Soboti.

Navigazione Generale Italiana

(GENERALNA TALIJANSKA PLOVITBA - GENOVA)

GLAVNO ZASTUPSTVO
ZAGREB ZRINJEVAC 16.

NAJKRAĆI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE